

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5.

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Regulacija Savinje je nujno potrebna

Obširna razprava o škodi, ki jo povzročajo vsakoletne poplave Savinje — Banovinski svet za takojšnji pričetek regulacijskih del

Ljubljana, 12. februarja. G. ban je ob 9.15 otvoril dopoldansko sejo nakar je delovodja dr. Senekovič prečital večeršnji zapisnik. Zapisnik je bil odobren.

K vprašanju naših cest, o katerem se je vršila včeraj obširna razprava, je dodal vladni svetnik v. p. g. Oton Detela še dve prošnji za kranjski srez. Predvsem naj se prevzame v državno oskrbo Jezerska cesta. Zlasti je prišel v zastoj tujski promet, katerega je omogočila ta komunikacija, ker sreski cestni odbor ne more vzdrževati ceste za udoben promet z avtomobili. Nadalje je priporočal ureditev prometa skozi Škofjo Loko, ki je obdržala še srednjeveški značaj s svojimi vijugastimi ulicami, ki zelo ovirajo promet. S pomočjo domačinov in s podporo kr. banske uprave bi se to vprašanje dalo lahko urediti.

Razprava o nujnosti regulacije Savine

Potem ko je viš. fin. tajnik g. Božič prečital partio 41 v proračunu tehničnega oddelka, t. j. o hidrotehničnih delih, se je razvila obširnejša debata o nujnosti regulacije Savinje.

G. Goričar Matija, posestnik in župan v Mozirju je prosil, naj bi se njegov srez ne zapostavljal pri podeljevanju kreditov. Banska uprava naj še nadalje podpre gradnjo vodovoda v Gornjem gradu. Zaradi izsekavanja gozdov so poplave v okraju čedalje huje in ogrožajo vse ceste. Z manjšimi podporami banske uprave bi se preprečilo razdiralno delo vod, preden bi se začele izvrševati večje potrebne regulacije.

Izredno važno pa je vprašanje vzdrževanja regulacije Savinje. Zadnje čase se je

ta reka v tem pogledu zelo zanemarila in povzroča zaradi tega čedalje večjo škodo. Zda, ko smo z veseljem začeli izvrševati velike gospodarske načrte, bi bilo potrebno, da se temu vprašanju posveti več pozornosti.

G. Piki Fran, posestnik in gostilničar v Gotovljah, ki zastopa celjski srez, je podprl izvajanje g. Goričarja z opisom razdiralnega dela neregulirane Savinje v njegovem okolišu. Tu je Savinja ob poplavah odnesla že več km nasipov. V nekaj letih bo ves nasip, ki je bil vzorno zgrajen, uničen. Nad 200 ha plodne zemlje preplavi Savinja vsakokrat ob nalih Njive in travnike pokrije po poplavah 15 do 20 cm debela plast kamena. To stanje je zakrivilo tudi nevestno nadzorstvo nasipov. Ljudje celo odvažajo gradbeni material s teh nasipov. Sreskemu načelstvu v Celju naj bi banska uprava dala strog nalog za vestno izvrševanje nadzorstva. Vzdrževanje regulacije Savinje je nujna zadeva, zato naj se uredi čimprej.

Dr. Goričar Alojz, župan in odvetnik v Celju, je podrobneje očrtal katastrofalne posledice, ki nastanejo v Celju in okolici zaradi nevdzdrževanja regulacije Savinje v gornjem delu. V zadnjih letih se je struga Savinje poplavlila zaradi tega skoro za 1 meter. Ob vsaki poplavi reka ogroža Celje in kraje pod Celjem. Vsakokrat ocenijo škodo po poplavah na več milijonov dinarjev. Talna voda sega v Celju in okolici že do 0.80 m pod zemljo. Ob poplavah so kleti polne vode. Ves okoliš je že zamočvirjen. Pojavila se je megla in zaradi tega hudo trpijo celjski občanje in zdravstvo.

stvenem pogledu. Vse te posledice nevdzdrževanja regulacije Savinje bi bile odstranjene, če bi začeli čimprej hidrotehnična dela v gornjem toku Savinje. Mesto Celje je že izvršilo načrt za ta dela in banska uprava naj ga pregleda ter pošlje ministrstvu v odobrenje. Generalni načrt za ta dela je ministrstvo že odobrilo. Skratka, regulacija Savinje je neodložljiva. Z deli bi začeli lahko že letos, čeprav je proračun za vsa dela predviden samo v znesku 26 milijonov Din. Prispevati bi morali država, banovina, občine in interesi za dokončno izvršitev vseh del. Važno pa je, da se z deli prične čimprej. Interesirana je na tem vprašanju tudi železniška uprava, ki bi prispevala stroške za obnovo železniških mostov.

Zaradi tega naj bi banska uprava čimprej poslala načrte ministrstvu v odobrenje, sklicala naj bi anketo za ureditev finančne plati, in z deli naj bi se začelo že letos, ker je to vprašanje življenjsko vprašanje za vsa celjsko kotlino.

Dr. Roš Fran, župan in odvetnik v Laškem je izjavil, da postanejo prošnje obeh predgovornikov zlasti razumljive tistemu, ki je kdaj videl, kako Savinja besni ob nalih kot hudournik skozi Savinjsko dolino do Celja in proti Laškem. Z regulacijo Savinje je pa treba začeti v njenem spodnjem delu. Laško samo ima ogromno škodo od neregulirane Savinje, ker ji odžene vse goste, odnaša rodovitno zemljo in povzroča še druge mnoge skrbi. Banska uprava naj skliče anketo zastopnikov Savinjske doline, na kateri bodo razpravljali o tem vprašanju.

Razpisane službe

Ljubljana, 12. februarja. AA. Krajevsko banska uprava dravske banovine v Ljubljani razpisuje šest mest gradbenih tehnikov — banovinskih uradnih pripravnikov IX. položaja skupine pri areških načelnstvih v področju dravske banovine. Prosilci za ta mesta morajo izpolniti prošnje najkasneje do 27. t. m. pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

Ženska volilna pravica v Franciji

Pariz, 12. febr. Volilni odbor poslanske zbornice je klubu protestu opozicije z 20 proti 14 glasovom predlog, po katerem se odpravijo dosedaj običajne druge volitve ter se proglasi za izvoljenega oni kandidat, ki je dobil relativno večino glasov, ako ima najmanj eno četrtno glasov od vseh volilnih upravičencev dotičnega volilnega okraja. Levičarski člani odbora so v znak protesta zapustili sejo. Po njihovem predlogu je nato odbor soglasno sprejel ekod, s katerim se priznava že za prihodnje parlamentarne volitve ženskam enaka aktivna in pasivna volilna pravica kakor moškim.

Mussolini pri papežu

Rim, 12. februarja. AA. Iz prvih komentarjev italijanskih listov se da slepati, da pripisujejo Italijani veliko važnost Mussolinijevemu obisku v Vatikanu. Prvič v 61 letih, kar velja italijanska ustava, sta se sestala papež in šef italijanske vlade. Ni dvoma, da ne bi v cerkvenih krogih z zadovoljenjem vzeli na znanje poročilo o dosegi verskega mira v Italiji. Vendar pa v teh krogih naglašajo, da ta sestanek nima nikakega izjemnega političnega pomena.

Ustavna reforma v Avstriji

Dunaj, 12. februarja. AA. Korbiro poročila: Parlamentarni odbor za ustavno vprašanje je začel razpravljati o predlogu Landbunda, ki zahteva od vlade, naj se ustanovi stalni odbor za proučevanje o izpremembi sedanje avstrijske ustave. Predlog zahteva, naj bi ta odbor izdelal načrt ustave, po katerem naj bi se avstrijski parlament volil na podlagi stanovskega sistema. V prvi vrsti naj bi se izpremenil ali pa opustil sedanji zvezni svet.

Zlato francoske Narodne banke

Pariz, 12. febr. Po tedenskem pregledu francoske narodne banke se je zlata zaloga dvignila v preteklem tednu za 938 milijonov na rekordno višino 72.563 milijonov frankov.

Snežni viharji po vsej Evropi

Liška proga zasnežena, vlak običal v zametih — Prometne težkoče v Italiji — Tudi v Palestini sneži

Zagreb, 12. febr. n. Proga na Liki je zasnežena. Vlak iz Dalmacije, ki je snoči odpejal iz Splita, je običal v snegu sredi proge. Železniška direkcija je odredila nujno pomoč potnikom, ki so ostali v vlaku.

Split, 12. febr. n. V Biogradu na moru in drugih mestih v Dalmaciji je danes zapadel sneg, ki ga že več let ni bilo. Temperatura je padla pod ničlo.

Milan, 12. febr. čs. Po severni Italiji divjajo snežni viharji. V Milanu je zapadlo toliko snega, da je ves promet onemogočen. Tudi na Jadranskem morju divja nevihta, ki je onemogočila promet s parniki.

V zadnjih dveh dneh je v Milanu zapadlo toliko snega, da so v železniškem prometu nastale težkoče. Na milanskem kolodvoru so morali najeti tisoč delavcev, ki kidajo sneg. V Trstu in na Reki je bila zaradi močnih snežnih viharjev ustavljena obalna plovrba. Tudi v Neaplju divja vihar.

Trst, 12. februarja. Ž. Včeraj je nenadoma nastopilo slabo vreme. Zapadlo je 10 cm snega, ki ga je pa kmalu razpršila silna burja. Zaradi poldnevice in burje je imela rešilna postaja tržaške bolnice obiško posla in je morala intervenirati v več ko 30 slučajih. 29 ljudi je bilo več ali manj hudo ranjenih. Zaradi burje se je vnočilo tudi več dimnikov in so morali prihiteti gesilci za pomoč na šestih krajih. Parniki, med njimi tudi jugoslovenski parnik »Beograd«, ki so prispeli včeraj v Trst, so se morali vsidrati na visokem morju, ker bi se bili sicer ob pristanku pri pomolih poškodovali. Na progi Trst—Pulj je v okolici Herpeja zapadel tolikšen sneg, da se je moral potniški vlak iz Pulja ustaviti sredi proge. Ko je prišla pomoč iz Trsta, je mogel nadaljevati vožnjo le z zmanjšano hitrostjo, da ga ne bi vrгла burja s tira. V mestu semem pa je bil ponokod prekinjen tramvajski promet, tržaška mladina pa je ime-

la mnogo opravka s smučni kar po tržaških ulicah in rebrech.

Budimpešta, 12. februarja. s. Iz madžarske nižine. kakor tudi z ozemlja onstran Dunava javljajo o močnih snežnih zametih. Promet na železnicah in z avtomobili se vzdržuje le s velikimi naporci. Orient-express London—Bukarešta je imel 12 ur zamude zaradi velikih snežnih zametov v Rumuniji.

Bukarešta, 12. februarja. Č. Čeprav je v Bukarešti temperatura padla na minus 15 stopinj, sneg ne preneha padati. Tramvajski promet je ukinjen, avtomobili se le v velikih težavah pomikajo po zasneženih cestah, v Erdelju divja orkan.

Varšava, 12. februarja. Č. Na Poljskem je pritisnil hud mraz. V Varšavi in po drugih mestih so organizirali pomožne rešilne postaje, kjer nudijo pomoč ljudem, ki so jim zmrznili udje. Na državnih cestah so se pojavile črede lačnih volkov, ki so pošali zelo nevarni kmečkemu ljudstvu in njegovi živini. Zaradi velikih snežnih zametov je promet zelo zastal, brzolaki prihajajo z velikimi zamudami. V severovzhodni Poljski je padla temperatura na minus 20 stopinj.

London, 12. februarja. Č. V Angliji je zavladel silen mraz, ki se je razširil tudi na Škotsko. Opaža se veliko smučarjev in drugih zimskih sportnikov, zaradi neizkušnosti pa je med njimi naraslo število smrtnih nesreč. V Rokavskem prelivu divja že dva dni vihar. Ves promet s parniki je ukinjen.

Jeruzalem, 12. februarja. s. Iz severne Palestine javljajo o hudi zimi. V Mošulu je tak mraz, kakršnega že ne pomnijo več let. Mesto je pokrito s snegom. V Amadiji prebivalci zaradi snežnih zametov ne morejo iz hiš.

Varšava, 12. febr. Po vsem Poljskem je zavladel hud mraz. Davi je znašala temperatura 30 stopinj pod ničlo.

Resanjska afra pred Nar skupščino

Odgovor ministra dr. Šibenika na interpelacijo poslanca Dimitrijeviča
Zastarel rudarski zakon

Beograd, 12. febr. Narodna skupščina je danes nadaljevala razpravo o gospodarskem svetu. Kakor na včerajšnji popoldanski seji so tudi vsi današnji govorniki toplo pozdravili inicijativno ministra za trgovino in industrijo dr. Kramerja za čimprejšnjo ustanovitev te institucije, ki bo blagodejno vplivala na razvoj gospodarske krize in ki bo lahko po svoji lastni inicijativi stavila predloge za razne ukrepe, da se gospodarska in socialna beda kar najbolj omili.

Pred prehodom na dnevni red so bila objavljena razna poročila. Med drugimi je verifikacijski odbor predložil svoje poročilo o volitvah v srezu Otočac. Poročilo pride na dnevni red ene prihodnjih sej. Med prošnjami in priporočili, ki so bile vlozene, je tudi prošnja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, ki prosi, naj se v finančni zakon sprejmejo razne določbe, da se bo zagotovilo zavarovanje delavcev, na katero ima gospodarska kriza katastrofalne posledice. Zagrebška mestna občina prosi, naj bi se ne ukinila tehnična fakulteta v Zagrebu.

Narodni poslanec Mita Dimitrijevič je stavil na ministra za šume in rude vprašanje glede razmer v resanjskem rudniku, kjer je, kakor znano, nedavno prišlo do nemirov, ker je podjetje namesto v goto-

vini izplačevalo delavstvo z boni, s katerimi so morali kupovati vse potrebščine samo pri rudniku po pretiranih cenah. Minister za šume in rude dr. Stanko Šibenik je dal obširen odgovor, v katerem je ugotovil, da je komisija res ugotovila krivdo podjetja zaradi krutiziranih razmer ter da je bilo podjetje kaznovano z najvišjo v zakonu o rudarskih podjetjih določeno kaznijo. Če bi se silili dogodki še enkrat ponoviti, bo podjetju odvzeta koncesija. Glede uboja dveh delavcev je bila uvedena sodna preiskava, ter bodo krivci odgovarjali pred rednim sodiščem.

Narodni poslanec Mita Dimitrijevič se je zadovoljil z odgovorom ministra ter se mu je zahvalil za njegovo energično intervencijo za zaščito delavcev, zahteval pa je, naj se zakon o rudarskih podjetjih, ki je že zelo zastarel, takoj primerno izpremeni, ker določa kot najvišjo kazen, s katero je bilo kaznovano tudi resanjsko podjetje, samo 300 Din denarne globe.

Narodno skupščina je nato prešla na dnevni red in nadaljevala razpravo o gospodarskem svetu. Govorili so narodni poslanci Milan Pešić, Milutin Jeftić, dr. Djuro Surmin, Aleksander Dodić in Stavan Maksimović. Prijavljeni so še trije govorniki, med njimi tudi narodni poslanec g. Pavlič. Seja ob 12. še traja.

Novi kulturni filmi ZKD

Jutri ob 14.30 bo predvajala ZKD četrto serijo svojih kulturnih zvočnih filmov. Prvi na sporedu je film »Detektiv mikroskops«. Izredno zanimiv in poučen film, ki nam nazorno predločuje življenje raznih hroščev in njih pogubno »rovarjenje« pod zemljo. »Večni zvoki« in »Blisk grmenje dež«, sta filma prikazujoča pojave, ki jih dan za dnem opazujemo v naravi, katerih nastanek pa je navadnemu človeku v podrobnosti neznan. Za smeh in zabavo pa bo služil četrti film »Mutec od Portici«, šaloigra v dveh dejanjih. V tej veseligrigi nastopajo komiki Škoke Szkal, Siegfried Arno in Paul Hörbiger, torej trije najznamenitejši igralci katerih igra bo izzvala salve smeha. Ako povemo še da je partnerica teh treh velikih komikov Ida Wüst, bo občinstvo dovolj poučeno, da je »Mutec od Portici« šaloigra, pri kateri se bo vsakdo izvrstno bavaval.

Predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matici, in sicer jutri ob 14.30 in v nedeljo ob 11. Nihče naj ne zamudi tega izred-

no zanimivega in veselega programa. Vsi filmi se predvajajo prvič v Ljubljani ob izredno nizkih ZKD cenah tako, da so predstave dostopne tudi najširšim slojem.

Nove uvozne omejitve v Avstriji

Dunaj, 12. februarja. AA. Korbiro poročila: Glavni parlamentarni odbor je odobrila novo uredbo vlade, ki se z njo znižuje uvozna carina na rž s 4 na 2 zlatikroni, uvozna carina na pšenico pa zviša s 4 na 5 zlatih kron.

Dunaj, 12. februarja. AA. Parlamentarni kmetijski odbor je sprejel poročilo kmetijskega ministra in nato resolucijo, ki predlaga nekatere izpremembe v prometu, z živino, zlasti v trgovini s pitanimi svinjami. Po tej resoluciji naj bi se zabranil uvoz pitanih svinj iz tuzemstva vse do tlej, dokler lahko domača prireja zadosti sedanjim potrebam. Uvažala naj bi se po potrebi le poceni krma za živino, in sicer na kredit.

Disciplinsko sodišče pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani

Beograd, 12. februarja p. Z rešitvijo ministra pravde so imenovani v disciplinsko sodišče pri višjem deželnem sodišču za leto 1932. gg: za predsednika predsednik višjega deželnega sodišča dr. Anton Rogina; za prvega podpredsednika podpredsednik višjega deželnega sodišča, ki še ni imenovan; za drugega podpredsednika sodnik apelacijskega sodišča g. Ivan Vrančić; za člane podpredsednik višjega deželnega sodišča, ki še ni imenovan ter s. a. s. Ivan Vrančić, Albert Levčičnik, dr. Erik Eberl, za namestnike pa s. a. s. Jože Fišinger, Jože Janša, Anton Lakovic in dr. Alojzij Gradnik.

Znižana telefonska taksa

Beograd, 12. februarja. AA. S sklepom prometnega ministra se znižata taksa za navaden razgovor v telefonskem prometu med Trščem in Celovcem od 2.70 na 1.50 zlatega franka.

Porušen spomenik

Beograd, 12. februarja. M. V Jelsi na otoku Hvaru je doslej neznan storilec z dinamitom podminiral spomenik Niko Dubokovića in ga v pretekli noči pogljal v zrak. Spomenik je popolnoma porušen. Uvedena je preiskava.

Podržavljenje tovarn municije in orožja v Franciji

Pariz, 12. febr. V proračunski razpravi je generalni tajnik socialistične frakcije Paul Faure ostro napadel finančnega ministra, češ, da podpira oboroževanje raznih držav s podeljevanjem kreditov. Posebno ostro je nastopal proti dajanju posojil Madžarski, ki jih uporabi izključno za tajno oboroževanje. Socialistična frakcija je stavila predlog, naj se vse tovarne municije in orožja v Franciji podržavijo, ali pa postavijo pod najstrožjo kontrolo.

SAMO SE DANES

ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

film za zaljubljena srca

Harry Liedtke

Zdravnik za ljubezen

Zvočni kino IDEAL

Vremensko poročilo

Ljubljana, 12. februarja. AA. Vremensko poročilo direkcije državnih železnic v Ljubljani: po stanju ob 8. jutraj: Bistrica-bohinjsko jezero —14, jasno, snega 65 cm. Bled-jezero —15, oblačno, snega 75 cm. Brežice —11, sneži, snega 60 cm, Celje

—8, sneži, snega 20 cm. Dravograd-Moča —12, oblačno, snega 40 cm, Jesenice —12, oblačno, snega 48 cm, Kamnik —9, jasno, snega 25 cm, Kranjska gora —16, jasno, snega 60 cm, Kočevje —10, oblačno, snega 30 cm, Kotoriba —10, sneži, snega 20 cm, Ljubljana g. k. —10, snega 36 cm, Ljutomer —8, sneži, veter, snega 19 cm, Maribor g. k. —12, sneži, snega 36 cm, Novo mesto —7, sneži, snega 70 cm, št. Janč na Dolenjskem —10, sneži, snega 40 cm, Tržič —11, oblačno, snega 42 cm, Rakek —11, burja, snega 50 cm.

Lokalni promet je splošno v redu, samo vlak št. 630 je imel 32 minut zamude. Vlak št. 617 je imel zaradi burje in zametov na Krasu 83 minut zamude, brezni vlak je imel 190 minut zamude, vožnja brzi vlak za Beograd št. 5 53 minut, nočni vlak OS 126 minut, SO 164 minut, nočni brzi vlak za Dunaj št. 603 pa 61 minut zamude.

— Vremensko poročilo JZSS z dne 10. in 11. febr. Rateče-Planica —12, 30 cm novega snega, sneg suh pršič, smuka idealna, vreme oblačno; Koča v Tamarju: 60 cm novega snega; Kranjska gora: —11, sneži, 30 cm novega snega, sneg pršič, smuka prav dobra; Dovje-Mojstrana: —8, 30 cm novega snega, sneži, sneg suh, smuka prav dobra; Jesenice: —6, 50 cm novega snega, sneži, sneg pršič, smuka prav dobra; Bled: —5, 60 cm novega snega, sneži, sneg pršič, smuka prav dobra; Mrzli Studenec: —8, 1 m novega snega, sneg suh pršič; Sv. Križ: 35 cm novega snega, sneži, sneg suh pršič; Kovec: 40 cm novega snega, suh sneg, sneži dalje, temp. —11, pot od sirotišnice mimo Vasovnika na Kalj izgažena; Zelenica: —13, 35 cm snega, sneži, sneg suh pršič; Kravace: —12, 35 cm novega snega, sneži, sneg suh pršič; Logatec: —3, sneži, 55 cm novega snega, sneg suh pršič; Cerknica: —8, 30 cm novega snega, sneži, burja; Nova vas: —9, 15 cm novega snega, sneg suh pršič, sneži; Travnica gora pri Sodražici: —11, 35 cm novega snega, sneži, sneg suh pršič; Višnja gora: 30 cm novega snega, sneg suh pršič; Pohorje, Maribor: 25 cm novega snega, sneži, sneg suh pršič.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2265.19 — 2276.55, Berlin 1333.60—1344.40, Bruselj 783.19 do 787.13, Curih 1096.15 — 1101.65, London 192.82—194.42, New York 5594.35—5622.61, Pariz 221.22—222.34, Praga 166.27—167.13, Trst 291.10—293.50.

INOZEMSKJE BORZE

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.17½, London 17.60, New York 512.37, Bruselj 71.45, Milan 26.60, Madrid 40.35, Amsterdam, 206.65, Berlin 121.75, Sofija 3.71, Praga 15.17, Varšava 67.45, Bukarešta 3.05.

Albert Sorel

Čudodelni zdravnik

Roman

— Zelo prijazen mlad gospod; biva komaj pol milje od tod. Njegovi starši niso preveč bogati; to je vse, kar je v našem kraju odličnega in blagorodnega. Maylianovi so star rod, gospod doktor. Vam je morda to ime znano, če se ne motim, je to ime zgodovinsko...

— Ali gospod baron običuje z njimi?

— Pozna se sicer, toda osebno ne običujejo... oni ne prihajajo k nam... jezni so, poleg tega pa gospodična Athenais nima rada ljudi...

— To je sestra gospoda barona?

— Da, njegova sestra. Rojena je bila v Nemčiji in lahko bi bila ostala kar tam.

— Torej je nimate radi?

— Ona ima svoje nazore, gospod, to vsi vemo... Sicer pa veste to tudi vi, nimam vam kaj tajiti... Veste, to so ljudje, ki se ne pokažejo... Včeraj sem jih vam opisala... Slišala sem; da ste prinesli papirje našega pokojnega gospoda... Ne zanima me, kaj je v njih; poznala sem ga in vem, da je bil nedolžen. Naša uboga gospa je to vedno zatirjala in to jo je prav za prav tudi ubilo... Takrat so poslali nekoga k nam... spadal je med njene prijatelje, podoben je bil vam...

— Jaz nisem bil, — je dejal Chebsky.

— Nu, končno, naš mladi gospod je mrtev, toda bog je pravičen... Umreti ne bom mogla, dokler ne pride resnica na dan... Molčim in čakam... Minilo je že petnajst let... Recite kar hočete, jaz čutim, da ste prišli k nam z dobrimi nameni.

Chebsky je okrenil glavo. Starka tega ni opazila; govorila je, hodeč sem in tja po sobi in blodeč z očmi po tleh.

— Če hočete videti gospoda Andreeva, to ne bo težko; jutri pri maši ga boste lahko videli... je dejala. — k maši gotovo pride... To bi bil pravi mož za našo gospodično... toda oni je ne dajo... Ona je kakor njegova mati, še huje... jaz vem to... stara sem, gospod... če je nimajo radi, stori kakor ona druga... toda oni imajo svojega Onesima... vsaj če duhovnik...

— Vi menda nimate radi duhovnika, Gauberge?

— Eh, verujem, kakor drugi ljudje, gospod; verujem, kakor moremo in grešimo čim manj!... Bog je nad nami... morda so na svetu tudi dobri ljudje... jaz pa poznam samo te...

— No, kaj ti tu nisi dober?

— Ne rečem, da so hudobni in da bi grdo ravnali z menoj... s siromaki ravnamo še dokaj lepo... toda vmešava se v vse, vse hočejo vedeti, mislijo pa samo na denar... in pa, kolikor se spominjam, v mojih časih so nam bile take reči razumljive in stari ljudje so dobro vedeli, kaj govorijo. Stari jih niso imeli radi... gospod... Sami se pa dobro razumejo... zvezani so... svoje voditelje imajo doli...

— Z gospodično Athenais se pa menda razumeta dobro.

— Saj veste, da ni treba, da bi vam to pravila. Obrnili so se na gospoda barona in bojim se, da na našo gospodično ne mislijo.

— Pes je torej Andreev, kakor pravite, in gospod Andre prikaže jutraj v gozd? — je dejal Chebsky.

— Ubogi mladi gospod nima razen tega nobenega veselja. Vidi gospodično Emmo od daleč, ko postavlja kletko s svojimi pticami na okno... Ah, on ni srečen!... toda izdati ga ne smeja... Če bi vedela to gospodična Athenais, bi bila zmožna vsega... Gospod, vi je še ne poznate...

— Ne bom vas izdal, Gauberge, temveč nasprotno. Andre mi je potreben. Moram ga videti, moram mu reči, naj še hodi na izprehod... naj nam posodi svojega psa... Ta pes, Gauberge, bo moje prvo zdravilo.

Starka je presenečeno pogledala zdravnika; potem ji je pa legla na obraz senca komičnega strahu.

— Pomirite se, saj ga ne mislim ubiti, — jo je potolažil smeje. Za hip se je zamislil.

— Kaj pa žena Marciala? — je vprašala starka plaho.

— Žena Marciala? — je ponovil zdravnik.

— Da — strežnica.

— Ta ne prestoji več praga gospej-ne sobe. To bo drugo zdravilo. Čujte, Gauberge, pred to ženo Marcialo je bila pri baronici nuna, če se ne motim; zakaj so jo odslovili?

Sama je prosila, naj jo odpuste. Imeli smo tri; in celo jaz, ki imam zelo rada gospo, bi ji ne mogla bolje streči. Stregle so ji tako, da sem jih kar občudovala, toda gospodični niso bile všeč... in tako smo vzeli to žensko, ki pa ni za nobeno rabo.

Chebsky je ni poslušal, zato je obmolnila, toda kmalu je nadaljevala:

— Kaj pa oni drugi, gospod doktor?

— Oni drugi ostanejo zunaj... Zdaj boste stregli gospej samo vi, Gauberge, pozneje, če pojde vse po sreči, pa morda tudi gospodična Emma... to bo zadnje zdravilo.

— Ah! — je vzkliknila starka, — to bo pravo zdravilo. To jo izleči, gospod doktor. Kolika sreča za naš kraj, da ima takega zdravnika, kakor ste vi.

Ta čas je prišel sluga povedat Chebskemu, da ga baron čaka... Chebsky mu je odgovoril, da takoj pride... Odsel je v svojo sobo, si popravil obleko in odšel doli... Rofosse je bil sam.

— Srečen sem, da vas vidim tu sama, gospod baron, — je dejal Chebsky. — Čeprav svojim sorodnikom v polni meri zaupate, vendar so stvari, ki mora zdravnik govoriti o njih naravnost...

— Lahko govorite kar naravnost, — je odgovoril baron. — V vsem se strinjam z vami, kar sem vam povedal že v začetku.

Chebsky je nadaljeval:

— Po mojem mnenju lahko začne mo gospo baronico lečiti, lahko poskusimo izlečiti jo, toda delo bo težko, gospo baronico so slabo lečili.

Rofosse je hotel ugovarjati.

— Hočem reči, slabo postrežbo je imela, gospod baron; oprostite, prosim, sem pač tujec... delali so ravno narobe, kakor bi bili morali... vsaj po mojem mnenju... Gospa baronica je zdaj vsa izčrpana, ubožica ne more več živeti, toda živeti mora. To je začarani krog; ubožica umira od izčrpanosti in prečutih noči; morala bi mnogo spati in jesti; snoči sem jo pripravil do tega, da je spala in jedla.

— To je pravi čudež! — je vzkliknil baron Rofosse.

— To je prvi uspeh, seveda neznamen, samo lučica, ki nam posveti v temo. Nadaljevati in napredovati bo zelo težko. Pri takih ljudeh, kakor je gospa baronica, se bolezen rada povrne; narava in značaj prekrizata v takih primerih zdravniku vse račune. Tu se da kaj doseči samo z neprestano pozornostjo, s temeljitim opazovanjem in preiskovanjem. Zdravnik mora imeti bogato fantazijo, pri onih, ki ljubijo, jo nadomesti srce. In baš s tem računam v vašem primeru pri lečenju, ki sem vam o njem že povedal, kako bo napredovalo.

Rofosse je vstal; na obrazu se mu je poznalo, da je v zadregi.

— Mi tega ne bomo mogli, — je dejal.

— Kaj pa vaš zdravnik?

— Je preveč samozavesten; sicer mu pa itak ne zaupam.

Nov izum za slepce

Aparat, ki omogoča slepcu prečitati v minuti 40 do 50 besed

Zakonca Thomas sta izumila z inženjerm Coulauxom iz Pariza aparat, ki pomeni popoln preokret v tisku za slepce. Aparat omogoča po zatrtjevanju izumiteljev opustiti Braillov slepski tisk in naučiti slepce čitati navaden tisk, samo s to omejitvijo, da se dajo zaenkrat poedini aparati rabiti bodisi samo za latinico ali pa samo za cirilico. Aparat je preveč kompliciran, da bi ga bilo mogoče podrobno opisati. Omeniti hočemo samo princip tega važnega izuma.

Besedilo se položi na gladek vodovodni pult, ki ga obseva močan reflektor. Če zasluščemo ročico, se začne pomikati črka za črko postopoma pod žarek reflektora, ki jo projicira na sprejemni okvir, kamor je čitalec položil svojo desnico. Projekcija črke pa ni ploščata, temveč izbočena. Črka, ki pride pod žarek, se poveča in prenese tako na sistem 42 predalčkov, ki je vsak izmed njih fotoelektrična celica. Vsaki celici odgovarja vodilna cevka, opremljena na eni strani s napravo za prekinitev, na drugi pa s spojko z drugimi cevkami. Na vsaki cevki je elektromagnet. Čim začne ta ali oni elektromagnet funkcionirati, iztisne pripadajočo tenko paličico, ki ima na koncu kaveljček. Teh 42 paličic

tvori sistem, padajoč na že omenjeni sprejemni okvir. Črka, ki pride pod reflektor in je projicirana na pripadajočo fotoelektrično celico, pusti torej določeno število predalčkov v senci, s tem pa začne funkcionirati odgovarjajoče število elektromagnetov ali paličic, ki so padle na okvir in ki dajejo skupaj relief razsvetljene črke, ki jo slepec otiplje.

Aparat je sestavljen torej tako, da požene z razsvetljavo črke in projiciranjem njene sence sistem fotoelektričnih celic, odnosno elektromagnetov in po njih obvladanih paličic in sicer tako, da se pokaže na okviru relief baš obsevane črke. Znano je, da zahteva Braillov tisk posebno trd papir, ki se lahko na njem tiska samo na eni strani. Po Thomasovi metodi pa vse to odpade, če je res kar trdijo izumitelji. Spreten slepec lahko prečita po tej metodi v eni minuti 40 do 50 besed. Izumitelj Thomas je bil med vojno nekaj časa slep in obljubil je, da se zavzame za slepce, če ozdravi. Žena mu je pridno pomagala. Inženjer Coulaux je pa priskočil zakoncu Thomas na pomoč s svojimi tehničnimi izkušnjami šele, ko se je pričel, da je izum tehnično izvedljiv.

Papež naj ju razdruži

Iz Nizze poročajo, da se je obrnila S. Davidsonova na papeža s prošnjo, naj razveljavi zakonsko zvezo njene 17-letne hčerke Marion Snowdenove iz Minneapolisa v Zedinjenih državah, ki je poročena s potomcem ene najstarejših rimskih plemiških rodbin, princem Geronimom Rospigliosijem. Princ in mlada Američanka sta se poročila tajno v rodbinski kapelici ženinovega gradu lani v novembru. Poznala sta se tri mesece. Snowdenova je dvakrat pobegnila od staršev, da bi se mogla poročiti s svojim izvoljencem, toda prvič jo je policija prišla in privela nazaj.

Drugič se ji je pa beg posrečil in zaljubljenca je poročil kaplan rodbine Rospigliosi. Ko se je hotel princ te dni s svojo mlado ženo peljati v Ameriko, uje skušala Davidsonova s pomočjo policije zadržati, češ, da je zakon neveljaven. Zdaj se je obrnila potom kardinala newyorškega Hayesa na papeža s prošnjo, naj zakon razveljavi.

Nov serum proti tuberkulozi

Na zborovanju odličnih zdravnikov v Londonu je poročal dr. Marques of Grave o novem seru proti tuberkulozi, ki ga je odkril in zdaj definitivno predložil strokovnjakom v izjavo Henri Spahlinger. Spahlingerjevo odkritje novega sera proti tuberkulozi je staro že več let, kajti učenjak je hotel novo sredstvo čimbolj izpopolniti in zato je o svojem odkritju dosegel molčal. Predavatelj se je dotaknil tudi tragičnega razmer, ki je v njih Spahlinger delal. S poskusi je potrošil vse svoje premoženje v znesku 100.000 funtov šterlingov in se je še zelo zadolžil. Kot jamstvo je moral zastaviti sad svojega dela — svoj serum proti tuberkulozi.

Po zatrtjevanju dr. Gravea je novi serum edini, ki ni v njem živih mikrobov, tako da je brez najmanjše nevarnosti za človeško življenje, v nasprotju z drugimi sredstvi, ki imajo lahko usodne posledice, kakor je bilo na pr. s Calmettovim preparatom. Stari Shaw polaga v svoji komediji »Zdravnik na razpotju« nekemu zdravniku v usta pesimističnih vzdih, da je spoznal v svojem življenju 27 »nezmotljivih« protituberkuloznih sredstev in da ohrani ne-

zaupanje tudi napram najnovejšemu. Po Shawovemu izreku se bo treba ravnati tudi v tem primeru in počakati, kakšne uspehe doseže Spahlinger s svojim preparatom.

Prva poštna raketa

Z otoka Wangerode blizu oldenburške obale poročajo, da dela nemški inženjer in strokovnjak za raketne poskuse Tilling zadnje dni zanimive poskuse s startom raket. Na zapadni strani otoka je pripravil poseben mehanizem za start rakete. Pot rakete se bo po izstrelitvi dobro videla. Prva poštna raketa bo izstreljena z obale na otok najbrž že spomladi in doseglja naj bi hitrost 1000 km na uro. Tilling hoče zapreti v raketo psa ali mačko, ki bi ostala po njegovem mnenju nepoškodovana. S tem hoče dokazati, da prenese živo bitje tudi tako veliko hitrost.

Tillingovi poskusi so v bistvu nadaljevanje prizadevanj glede poleta v vseмирje, ki naj bi bil v praktičnem pomenu kot problem rešen kot najhitrejši prometno sredstvo, da bi dobili letala z raketami namesto motorjev. Največ si v tem pogledu prizadevajo Nemci, toda zaenkrat posebnih uspehov še niso dosegli.

Ponarejanje metuljev

O ponarejanju denarja slišimo pogosto, da bi pa mogli ljudje ponarejati tudi metulje, se zdi skoraj neverjetno. In vendar je tudi to na svetu mogoče. Za redke vrste metuljev plačujejo ljubitelji težke tisočake. Kakor so na svetu zbiralci starega denarja, originalnih slik, znamenj itd., tako nekateri ljudje strastno zbirajo tudi lepe metulje. Da zadostijo velikemu povpraševanju, izdelujejo v Parizu umetne metulje, odnosno predelujejo navadne metulje v redke in dragocene.

Če hočejo narediti lepega metulja, rabijo v prvi vrsti po telesu njemu podobnega navadnega. Metuljevo telo se namreč ne da mnogo izpremeniti. Pri ponarejanju gre v prvi vrsti za krila. Krila ločijo od telesa, s finim čopičem odstranijo iz njih vse luskinice in po potrebi jih povečajo na ta način, da prilijejo na nje s prozornim lepilom koščke drugih kril. Zelo morajo paziti, da se žilice v krilih ne pretrgajo ali premaknejo. Ko so krila pripravljena, jih po-

barvajo, potem pa prilijejo k telesu. Novega metulja spravijo za nekaj ur v škatlico, napolnjeno z vlažnim peskom, da se napije vlage, potem ga pa razpno. Ko se posuši, gre v trgovino.

Ločiti pravega metulja od ponarejenega je pa zelo lahko. Zadostuje, da pogledamo krila proti luči skozi drobnogled. Pristni metulji imajo na krilih goste luskinice, ponarejeni pa prašek. Razlika je tako velika, da jo na prvi pogled opazimo.

Iz Celja

— c Rokodelska obrtna zadruga v Celju bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 14. t. m. ob 8. zjutraj v prostori hotela »Pošta« v Celju.

— c Obrtna zadruga čevljarjev v Celju bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 21. t. m. ob 8. zjutraj v hotelu »Pri pošti«.

— c Zimskošportna prireditve v Celju. Dolgo uapovedana in ponovno preložena velika prva podsavezna slalom-tekma se bo vršila pod okriljem zimskošportnega oddelka Savinjske podružnice SPD v Celju definitivno v nedeljo 14. t. m. ob 11. dopoldne pri Celjski koči. Tekmovati morejo vsi verificirani člani M. Z. S. P. Prijavnina znaša za tekmovalca 20 Din. Prijave sprejema zimskošportni odsek SPD v Celju. Prvo darilo je krasi pokal, ki je razstavljen v izloženem oknu trdnice Almoslechner v Prešernovi ulici.

— c Nogometne tekme v korist pomožne akcije. Mestni odbor LNP v Celju priredi v nedeljo 14. t. m. na igrišču pri Skalni kleti v korist pomožne akcije za siromašne in brezposelne v Celju ter okolici dve nogometni tekmi z 20 minutnimi polčasi. Nastopila bodo moštva Atletikov, SK Celja, SK Olimpa iz Gaberja in četrti moštvo, ki bo sestavljeno iz igralcev vseh navedenih treh klubov. Zreb je določil, da nastopita najprej SK Olimpa in pa kombinirano moštvo, kot drugi par se bosta pomerila SK Celje in Atletiki. Sodna bosta g. Wagner in Ochs. Pričetek tekem ob 14. Ker je namenjen čisti dobiček, kot že povedano, pomožni akciji za najbednejše, se pričakuje mnogoštevilna udeležba vsega celjskega občinstva, ki se pač zanima za sport sploh.

— c Javna borza dela, ekspozičura v Celju, uraduje za stranke vsak dan, izvenredni prazniki in nedelje, od 8. do 12. dopoldne po naslednjem razporedju: od 8. do 11. za posredovanje dela in za ostale upravne zadeve, od 11. do 12. pa se le izdajajo objave za polovico voznijo. Odslej se bodo izplačevale brezposelne podpore vsak tork in petek od 11. dalje. Potrdila županov o brezposelnosti naj se vlagajo dan pred izplačilom podpor, ali pa vsaj na dan izplačila do 9. Od podpor so izveti do nadaljnjega vsi sezonski delavci, ker bodo njihove podpore urejene s posebnim pravilnikom.

— c Nesreča na izletu. Pri posetu celjskega Starega gradu je spodrsnilo na stopniščih tleh učiteljci Silvij Monarjevič iz Smartra v Rožni dolini; zlomila si je desno nogo v gležnju. Zdravi se v celjski javni bolnici.

— c Pri klanju prešiča je zdrknul noč 46-letni posestnikovi ženi Franciški Čadajev; iz Završja pri Dobnem tako nesrečno v desno roko, da ji je predrl meso v podlakti. Čadajeva je morala iskati zdravniške pomoči v celjski bolnici.

— c Prepozno zdravljenje. Pred približno 4 tedni je padel 64-letni prevzikač Josip Jezernik iz Savine pri Ljubnem na gladkih tleh in si zlomil desno roko in zaprtni desno roko v kolku. Mož ni hotel takoj iskati zdravniške pomoči, kar je bilo zanj usodno. Šele po 4 tednih hudih bolečin je prišel v celjsko bolnico, kjer mu pa zaradi zastarelosti poškodb niso več dosti mogli pomagati. Slični primeri na našem podeželju niso redki in bi svetoval vsakemu ponesrečenca, da nemudoma poišče potrebno zdravniško pomoč, dokler je še čas.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

KLIŠARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črne klišaje. enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje za navaden in finejši papir, klišaje po perorisih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23

OTROŠKI VOZICEK dobro ohranjen, železna postelja z mrežo in miza napredaj. Naslov v upravi »Slov. Nar.« 878

AVTO »RENAULT« štirisedežen, dobro ohranjen, v zelo dobrem stanju, ugodno prodaja Ivan Rojnik, Slovenjgradec. 872

HISO z gospodarskim poslopjem in zemljiščem, v žalcu 100, po nizki ceni prodam. Pojasnila daje Fran Kranjc, Sv. Barbara pri Mariboru ali Valentin Dolinšek, št. 11 pri Velenju. 873

POHISTVO Kdor si želi nabaviti pohištvo, moderno in solidno izdelano, naj si pred nakupom ogleda zalogo pri Matiji Andričevič, LJUBLJANA, Komenskega 34 Spalnice pleskane od Din 2500 kuhinje od Din 1000 naprej.

DIN 125.— 1 m² žaganih bukovih drv pri ma kakovosti nudi — Velepč. Sv. Jerneja c. 25. Telefon 2708.

STROJEPISNI POUK novi večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje ob torkih in sobotah od 8. do 8. ure zvečer. Šolnina nizka. — Christofor učni zavod, Domobranska cesta 71. 712

SOBO S KUHNJO oddam s 1. marcem v Orlovi ulici 7. 877

AUTO LIMUZINI Ford 1931 in Essex 1930, vožene 15 tisoč, v brezhibnem stanju, ugodno prodaja. Dopise pod »Ugodnost 887« na upravo »Slov. Narod«. 874

ČEVLJI na obroke »TEMPO«, Gledališka 4 (nasproti opere) 19/T

VELIK ZASLUZEK Za mojih 80 raznih patentiranih novosti, ki se zelo lahko povsod razpečavajo, iščem v vsaj državi sposobne in poštene zastopnike, katerim nudim možnost izvanredno velikega zaslužka. Dopise na: »Trgovska kuca »Patent Universale«, Djordje S. Stefanović, Beograd, Lomina ul. br. 39. 874

MODISTKE, POZOR! Radi družinskih razmer prodam dobro idočo trgovino z vsem inventarjem v sredini mesta. — Ponudbe pod »Dobra točka 888« na upravo »Slovenskega Naroda«.

MODROČE afrik, vsakovrstne žimnate, otomane, najnovejša couch zofe po ugodnih cenah kupite pri tapetniku Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2

Grafolog Karmah

sprejema od 8 — 12 in od 2 — 7 v hotelu »Soča«

KLAVIRJI Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. — Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. — Strokovnjaško popravilo in čisto ugleševanje. Najcenejša izposojalnica. WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5 Rimska c. 2

VEČ SODOV

od tiskarske barve ceno napredaj. Ogle dajo se v »Narodni tiskarni«

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

imači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS tvariški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/1.